

TALOUSARVIOALOITE 854/2004 vp

Määrärahan osoittaminen rauhantyon edistämiseen

Eduskunnalle

Suomea pidetään kansalaisyhteiskuntana. Tämän taustalla on yli vuosisatainen vahva kansalaisjärjestöperinne. Tätä pidetään siinä määrin tärkeänä, että sekä valtio että kunnat ovat järjestelmällisesti tukeneet taloudellisesti merkittävää osaa kansalaisjärjestökentästä. Raha-automaattiyhdistyksen ja Veikkauksen kautta sosiaali- ja terveysalan sekä kulttuuri- ja urheilualan järjestöt saavat varsin säännöllisen ja vakaanakin pidettävän tuen. Maallemme tärkeätä kansainvälistä työtä tekevää järjestökenttää puolestaan tuetaan paljolti valtion budjetista.

1990-luvun taloudellisessa taantumassa järjestöjen tukia supistettiin pääsääntöisesti noin 10 prosentilla. Merkittävä ja häkellyttävä poikkeus tästä on rauhanjärjestöjen valtionapujen vähentäminen varoituksesta ja kerralla peräti 70 prosentilla vuoden 1992 budjetissa. Näiden järjestöjen työ kattaa paitsi yleisen aseidenriisun edistämisen sekä joukkotuhoojaseiden ja pienaseiden vastaisen kansainvälisen toiminnan myös ihmisoikeuksien, taloudellisen ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta tapahtuvan työn. Niillä on ollut myös suuri merkitys kokonaisen sukupolven, kohta jo toisenkin, kouluttamisessa järjestelmällisesti tukemaan väkivallatonta toimintaa ja omaksumaan sille myötämielinen maailmankatsomus. Järjestöjen julkaisutoiminta ja myös kansainvälinen verkosto- ja koko-

ustoiminta on mittavaa. Järjestöt ovat tukeneet maamme rauhanomaista ulkopoliittikkaa varsin vahvasti ja johdonmukaisesti. Tämän vaiheen jälkeen valtionapua on saatu vain erittäin vähän lisättyä.

Kaikkialla maailmassa, etenkin maissa, joissa kansalaisjärjestöjen rooli on ollut olematon eikä kansalaisyhteiskuntaa tässä mielessä ole ollut, korostetaan nyt niiden merkitystä ja tärkeyttä. Mallia etsitään EU-maista, suuresti myös Pohjoismaista. YK:n suurissa konferensseissa, viimeksi Johannesburgissa, kansalaisjärjestöjen roolia pidetään entistä keskeisempänä maiden ja maailman kehittymisen kannalta. Myös opetusministeriö on viimeisessä strategiaohjelmassaan esittänyt kansalaisyhteiskunnan vahvistamista keskeisenä tavoitteenaan.

Rauhanjärjestöjen avustusta on lisättävä olennaisesti. Samassa yhteydessä olisi taattava Ihmisoikeuksien Liiton pitkäjänteinen rahoitus sekä irrotettava maamme ainoan Itämerikeskukseen taustayhteisön, Itämerikeskussäätiön, rahoitus rauhantyon rahoituksesta erilliseksi, saman momentin sisällä tapahtuvaksi rahoitukseksi ottaen huomioon, että Itämeren kansalaisjärjestöjen ja kansalaisten yhteistoimintaa edistävän keskuksen toiminta on laaja-alaista ja kattaa mm. kulttuurin, tieteen, sosiaali- ja terveysalan, oikeusalan, turvallisuus- ja rauhanpolitiikan jne.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2005 talousarvioon momentille 29.90.50
lisäyksenä 200 000 euroa rauhantyon*

*edistämiseen ja lisää momentin peruste-
luihin maininnan, että määrärahasta
osoitetaan Itämerikeskussäätiölle
50 000 euron toiminta-avustus.*

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2004

Ilkka Taipale /sd